

Gastvrij, maar ook vrijmoedig

Brief Belgische bisschoppen over initiatiesacramenten legt nieuwe klemtonen

- ▶ Brief werd geboren uit frustraties op het pastorale terrein
- ▶ Sacramenten blijken te vaak overgangsritten in plaats van een geloofsweg
- ▶ Vieringen mogen niet 'kinderachtig' zijn

Erik DE SMET

In een opgemerkte brief over de initiatiesacramenten doopsel, vormsel en eerste communie (*De sacramenten van de christelijke initiatie bij kinderen en jongeren vandaag. Oriëntaties voor een missionaire vernieuwing*) zoeken de Belgische bisschoppen nieuwe wegen voor eerste verkondiging, geloofsinitiatie en catechese, in het besef dat er geen eenvoudige oplossingen of strategieën bestaan die alle vragen en moeilijkheden prompt doen verdampen.

„Het is belangrijk dat wij vandaag bewuster leren erkennen dat de moderne benadering van religie op gespannen voet staat met de manier waarop de Kerk haar eigen roeping en de betekenis van 'geloven' ziet”, zeggen de bisschoppen. Die beleving van religie leidt immers tot inhoudelijke spanningen en frustraties op het terrein van de sacramentenpastoraal. Velen beschouwen het doopsel, de eerste communie en het vormsel veel eerder als overgangsritten dan als een werkelijke introductie in Kerk en geloof.

Wat wordt nu verwacht van de kerkgemeenschap? De brief geeft krachtlijnen aan waaraan de bisdommen in ons land de komende jaren willen werken.

Eenzijds dient de kerkelijke gemeenschap open te staan voor de spirituele noden van mensen, anderzijds mag ze zichzelf geen beperkingen opleggen. Ze moet dus gastvrijheid zien te combineren met vrijmoedigheid.

Doopsel, vormsel en eerste communie kunnen niet los van die kerkelijke gemeenschap worden gevierd. Ze vormen ook een eenheid, waarbij de deelname aan de eucharistie op de keper beschouwd de voltooiing is van de initiatie in het geloof, voor kinderen zowel als voor volwassenen. „De toekomst zal uitwijzen of een effectief herstel van de oorspronkelijke volgorde van de initiatiesacramenten ook in de situatie van kinderen wenselijk wordt”, stellen de auteurs.

De deelname aan de eucharistie is de voltooiing van de christelijke initiatie

De sacramenten zijn deel van een geloofsweg die volgens de bisschoppen best wordt opgewaardeerd. Ze geven daartoe meerdere aanzetten. Zo mag het doopsel geen geïsoleerd gebeuren zijn en vindt het bij voorkeur plaats in een gemeenschappelijke viering. Enkel de kerkelijke bedienaar doopt. Hij vertegenwoordigt immers Christus. Meter en/of peter horen zelf de drie initiatiesacramenten ontvangen te hebben. Is dat niet het geval, dan kan dat voor hen een aanzet zijn om het vormsel te vragen. Evenzeer vormt de vraag van ouders om hun kindje te dopen een gelegenheid om kerkelijk te huwen, als dat mogelijk is.

Bij het vormsel moet worden gestreefd naar een sobere liturgie die niet oppervlakkig of 'kinderachtig' is. „In een vormselviering moeten ook de volwassenen worden aangesproken. Zo niet bevestigen we zelf het hardnekkige vooroordeel dat godsdienst en geloof een zaak voor kinderen is”, stelt de brief.

Wat betreft de viering van de eerste communie roepen de bisschoppen op deze opnieuw te verankeren in de voedingsbodem waarin ze thuishoort: de christenen die op zondag samenkomen om de eucharistie te vieren. De eerste communie hoort bijgevolg thuis in de parochie.

De tekst opent enkele markante nieuwe pistes. Zo is het niet noodzakelijk dat alle kinderen op dezelfde dag van het jaar samen hun eerste communie doen. En om te voorkomen dat eerste communievieringen afzonderlijke vieringen zijn, los van de zondagsviering, kan op meerdere zondagen in de paastijd een kleinere groep kinderen zijn eerste communie doen. Dat de ouders en de kinderen al voorafgaand werden geïnitieerd op die weg, doordat ze mee kwamen eucharistie vieren, zal de drempelvrees merkbaar verlagen.

Vernieuwing en heroriëntering van de catechetische pastoraal vragen tijd en energie. Dat beseften de briefschrijvers maar al te zeer. Dat neemt niet weg dat de Kerk in ons land snel evolueert van een massaorganisatie geworteld in de volkscultuur, naar een veelvormige Kerk voor dewelke je bewust kiest. Die Kerk wil blijvend zijn, maar ze mag tegelijk geen eiland worden.

De integrale tekst van de brief vindt u op www.kerknet.be.

STANDPUNT

Bert CLAERHOUT

In de voetbalwereld lijkt de crisis niet te bestaan

„Wat is een mensenleven waard? Wie de gruwelijke beelden uit Syrië van huilende mensen, executies en lijkzakken onder ogen krijgt, kan niet anders dan versteld staan van de waardeloosheid van een mensenleven. Dat geldt dan weer niet voor CEO's van grote overheidsbedrijven wier waarde aan hun loon wordt afgemeten. Sommigen zien een bruto jaarsalaris van 290.000 euro niet eens zitten. „Voor zo'n bedrag vind je alleen missionarissen”, zei de voormalige socialistische minister Luc Van den Bossche schamteloos.

Maar wat te zeggen van onze topvoetballers die aan de nationale, Europese en interlandcompetities zijn herbegonnen? Begin deze maand werd de transfermarkt gesloten en werden de rekeningen gemaakt. De grote uitschieter was de overgang van Gareth Bale die van het Londense Tottenham Hotspur naar Real Madrid trok voor een recordbedrag van zowat 100 miljoen euro. De 24-jarige Welshman werd meteen de duurste voetballer ooit. 'De man van honderd miljoen' verdient in Spanje jaarlijks 10 miljoen euro. Exuberant, vinden velen. Terecht.

Transfersommen en lonen in het topvoetbal boeken almaar waanzinniger records en daar komt allicht niet snel een einde aan. Door de enorme mediabelangstelling voor de Europese competities wordt almaar meer geld neergeteld voor televisierechten, sponsoring en merchandising. De keerzijde van die enorme populariteit – niet voor niets wordt voetbal wel eens 'de belangrijkste bijzaak ter wereld' genoemd – is dat voetbal, nog meer dan andere sporten, tot een onderdeel van de kapitalistische ratrace is verworden.

Het klopt dat sterren als Lionel Messi (Barcelona) en Cristiano Ronaldo (Real Madrid) hun transfergeld grotendeels terugverdienen door de verkoop van shirts en andere vormen van merchandising. Het klopt eveneens dat sommige spelers een club aantrekkelijker en beter doen spelen, waardoor ze meer volk naar de stadions lokken – terwijl niemand de illusie koestert dat de nieuwe spoorbazen de treinen stipter zullen doen rijden. Desalniettemin lijkt het er almaar meer op dat het voetbal zich in Europa boven de economische wetten stelt. Ondanks een enorme schuldenlast blijven sommige clubs buitensporige transfersommen en lonen betalen. Buitenlandse geldschietters, makelaars en duistere investeringsmaatschappijen maken het financiële plaatje nog ondoorzichtiger. Een gezond beleid kun je dat niet noemen.

Te groot om failliet te gaan, werd tot voor enkele jaren over de banken gezegd. Het lijkt er sterk op dat sommigen in deze wereld van brood en spelen de populariteit van het voetbal in dezelfde mate overschatten. Zonder internationale regelgeving kan het voetbal wel eens zichzelf ondergraven en het slachtoffer van zijn succes worden. Ook een leren bal spat uiteen als de druk te groot wordt.”

Bezoek **KERK & leven** op zondag 6 oktober

Uitgeverij Halewijn neemt dit jaar deel aan Open Bedrijvendag. Op zondag 6 oktober zet het bedrijf, dat zestig jaar bestaat en onder meer **KERK & leven** uitgeeft, van 10 tot 17 uur zijn deuren open voor belangstellenden. Wilt u weten hoe **KERK & leven** wordt gedrukt en waar de redactie is gehuisvest? Of had u graag eens met iemand van de redactie gesproken? Kom dan op 6 oktober met vrienden en familie langs. Iedereen is van harte welkom in onze gebouwen aan de Halewijnlaan 92 op de Antwerpse Linkeroever.

Aartsbisschop Léonard dient in Wezembeek-Oppem het vormsel toe. © Persdienst aartsbisdom